

Příloha k protokolu o SZZ č.
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích**
Filozofická fakulta JU
Ústav bohemistiky
Datum odevzdání posudku: **19. 8. 2013**

Jméno: **Bc. Tereza SEDLÁČKOVÁ**
Obor: **Bohemistika**
Oponent diplomové práce:
PhDr. Štěpán Balík, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Příjmení v obci Sudovo Hlavno

Tereza Sedláčková tematizovala Sudovo Hlavno jak ve své práci bakalářské, tak i diplomové. Jestliže v první z nich se věnovala běžné mluvě v této obci, ve druhé se soustředila na popis zdejších příjmení a přezdívek. Vesnička čítající 470 obyvatel jí poskytla bohatý materiál.

V první části svého textu se autorka vedle základních informací o dané lokalitě soustředí na teoretické uchopení dané problematiky, tzn. oboru onomastiky, resp. antroponomastiky. Využívá k tomu dosavadní výzkumy Harvalíkovy, Benešovy, Matesovy, Šrámkovy, Knappové, Moldanové a dalších. Druhá praktická část je rozdělena na dva pododdíly: příjmení a přezdívky. V rámci přezdívek pak diplomantka zmiňuje i dvě jména po chalupě. Obě předchozí části jsou však mnohem rozsáhlejší. Seznam přezdívek čítá 206 položek, týkajících bez tří výjimek výhradně mužů. (Je třeba dodat, že některé osoby jsou „ověnčeny“ více přezdívkami.)

Analýzu zdejších příjmení provádí Sedláčková na základě dostupné literatury (Moldanová, Beneš, Mates). Motivaci přezdívek však interpretuje již samostatně na základě metody přímého pozorování (zřejmě především v prostředí místního hostince), dotazníků a také na základě rozhovorů se starousedlíky. Shromážděný materiál je bohatý nejen kvantitativně, ale i kvalitativně. Podstatným zjištěním je časté „předávání“ přezdívek z generace na generaci (někdy až tři či čtyři pokolení zpátky).

Vzhledem k tomu, že se jedná o výtečnou práci, mám jen několik drobných připomínek. Autorka poněkud zaváhala v případě interpunkce (*od starostky obce, Mgr. Lenky Houdové* – s. 3 a ani podobný příklad na s. 7 není možné považovat za přístavek) a i v psaní velkých písmen (*Národního obrození* – s. 11 a 16). Na s. 12 bych doporučoval jednoduché uvozovky uvnitř citátu (*Brückenwissenschaft*). Diplomantka také zcela zbytečně ve výkladu střídá ich-formu s plurálem skromnosti (JÁ – s. 7, 18, 100 x MY – s. 8, 16, 22, 99). Překlepů je v práci minimum (*n jejichž* – s. 24, *hodnotící* – s. 26, *kučeravá hlavu* – s. 53).

Co se týče věcných postřehů, příjmení *Čtrnáct*, které autorka ponechává bez interpretace (s. 47), je zjevně motivováno místem, na němž zřejmě stála kaplička uctívající Čtrnáct svatých pomocníků (viz také rakouská lokalita *Vierzehn* mezi Českými Budějovicemi a Lincem). Dále by Sedláčková mohla zvážit, zda v případě příjmení *Horák* či *Horáček* (s. 41) nemůže hrát rovněž jistou roli i substantivum *hory* ve významu „doly“ (viz Nalžovské Hory, Písecké hory, Hory Matky Boží apod.). Je s podivem, že Sedláčková konstatuje – citujíc svůj předchozí výzkum –, že diftongizace v *y/í* v *ej* se v Sudově Hlavně u střední generace vůbec nevyskytuje (s. 19), ale u adjektiva *cizí* ji jako jev morfoložický u této generace uvádí (s. 20). Je vůbec možné, že se zde říká *cítit*, a ne *cejtit*? V rámci dělení anoikonym (s. 14–15) autorka choronyma charakterizuje jako jména nemající pojmenování anoikonymické. To však postrádá smysl. Druhou část přezdívky *Picmon* bych interpretoval spíše jako výpůjčku

německou než jako anglickou. Zřejmě se navíc nejedná ani o zkomoleninu, jak je patrné z paralelní změny v rámci německých dialektů *halt* na *holt*, a to později do nespisovné češtiny. Krátkost v příponě *-ik* hodnotím jako jev severovýchodočeský s přesahem do severních a východních částí podskupiny středočeské (srov. 89 a jinde). Tuto změnu zapomněla Sedláčková uvést u přezdivek *Cucik* a *Čudlik* (s. 91).

Obecně lze konstatovat, že překládaná práce je napsána svěžím jazykem. Některé přezdívky, k nimž celá práce směřuje, působí na čtenáře komicky, jiné poněkud drsně či vulgárně. Sedláčková vyčerpávajícím způsobem popsala jejich motivaci a podala obraz o místní jazykové kreativitě. Autorka v diplomové práci vhodně propojuje osobní zkušenost s danou lokalitou, znalosti historické, a to i včetně znalosti lokálních minipříběhů, a v neposlední řadě i svou jazykovou erudici (dokonce včetně dialektologické) a dělá tak čest onomastickému interdisciplinárnímu výzkumu.

Práci rád doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

.....
podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 19. srpna 2013

Stupeň klasifikace:	☒ výborně	☐ velmi dobře	☐ dobře	☐ nevyhověl
---------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

*) Nehodící se škrtněte